

Sagsnr. 2024 - 2429
03-05-2024

Bemyndigelse til de regionale fællestillidsrepræsentanter til at aftale dispensation fra reglerne om hviletid og fridøgn i medfør af overenskomstens § 29, nr. 5-6

Bestyrelsen bemyndiger hermed dig som regional fællestillidsrepræsentant til at aftale dispensation fra overenskomstens regler om hviletid mellem to døgnns hovedarbejder og om antal døgn mellem to fridøgn.

Hvornår kan du indgå dispensationsaftaler?

Bemyndigelsen gælder for overenskomstperioden 1. april 2024 – 31. marts 2026. Det betyder, at du kan indgå dispensationsaftaler i perioden frem til og med 31. marts 2026 med udløb senest 31. december 2026.

Fra og med 1. april 2026 og indtil bestyrelsen giver ny bemyndigelse efter OK26, kan du ikke indgå nye dispensationsaftaler. Forhandlingsdelegationen vil i denne periode kunne tage stilling til eventuelle anmodninger om dispensationsaftaler, hvis disse ikke vil kunne afvente ny bemyndigelse fra bestyrelsen.

Der vil således være mulighed for at være dækket af en dispensationsaftale frem til senest den 31. december 2026, mens du kan genforhandle ny dispensationsaftale på baggrund af ny bemyndigelse efter OK26.

Hvad gælder om varighed og opsigelse af aftaler om dispensation?

Aftaler om dispensation fra reglerne om hviletid og fridøgn skal **altid** være tidsbegrænsede. De vil senest kunne udløbe pr. 31. december 2026 (se ovenfor).

Tidsbegrænsede aftaler ophører uden videre på udløbstidspunktet. Husk dog altid, at det skal fremgå af aftalen om dispensation, at den kan opsiges med 3 måneders varsel. Dette sikrer, at det vil være muligt at komme ud af en aftale tidligere, hvis den fx ikke længere er hensigtsmæssig eller nødvendig.

Hvad kan en aftale om dispensation fra reglerne om hviletid og fridøgn indeholde?

1. Hviletid mellem to døgns hovedarbejder

Bemyndigelsen giver mulighed for, at du kan aftale, at hviletiden mellem to døgns hovedarbejder kan nedsættes til 8 timer (overenskomstens § 29, nr. 5)

Ifølge arbejdsmiljøloven skal der være mindst 11 timers hvile mellem to døgns hovedarbejder. Det betyder, at lægen efter en afsluttet tjeneste skal have mindst 11 timers hvile, før den pågældende kan møde på arbejde igen.

Hvis du indgår en aftale om at nedsætte hviletiden til 8 timer, kan lægen i stedet møde på arbejde igen efter 8 timers hvile.

Konsekvenser i forhold til længden af det ugentlige fridøgn

Du skal i den forbindelse være opmærksom på, at nedsættelse af hviletiden mellem to døgns hovedarbejder til 8 timer imidlertid også vil få betydning for længden af det ugentlige fridøgn.

Et fridøgn skal mindst have en længde på $(24+11)$ 35 timer.

Hvis du har aftalt at nedsætte hviletiden til 8 timer, skal fridøgnet i stedet mindst være på $(24 + 8)$ 32 timer.

2. Antal døgn mellem to fridøgn

Bemyndigelsen giver mulighed for, at du som regional fællestillidsrepræsentant kan aftale, at der kan være op til 11 døgn imellem to fridøgn (overenskomstens § 29, nr. 6).

Hvis en dispensationsansøgning måtte indeholde et ønske om op til 12 døgn mellem to fridøgn, som overenskomstens § 29, nr. 6 giver mulighed for, ligger det **uden for** din bemyndigelse. Det vil i givet fald være Yngre Lægers Forhandlingsdelegation, der skal tage stilling til ansøgningen.

Hvis der ikke er givet dispensation, skal der ifølge arbejdsmiljøloven være et fridøgn inden for en periode på 7 døgn.

Sagsnr. 2024 - 2429
03-05-2024

Bestyrelsens anbefalinger – vigtigt for dig at være opmærksom på

Bestyrelsen anbefaler, at du som regional fællestillidsrepræsentant udelukkende aftaler dispensation fra arbejdsmiljølovens regler for de vagtlag, hvor alle de berørte læger er enige om en dispensation, og hvor en dispensation ikke går ud over arbejdsmiljøet for nogle af vagtlagets yngre læger.

Yngre Læger har fokus på arbejdsmiljø, og her er reglerne om hviletid og fridøgn vigtige som beskyttelse af arbejdsmiljøet for de enkelte yngre læger.

Det er Yngre Lægers politik, at der kun skal dispenseres, hvor det samlet set er en fordel for arbejdsmiljøet, og hvor det ikke går ud over uddannelsen. Der skal således være gode grunde til at give en dispensation. Hensynet til at sikre friuger i vagtskemaet er ikke en tungtvejende grund i sig selv.

Du bør under ingen omstændigheder lave en dispensation, der omfatter alle sygehusets yngre læger, men kun lave aftaler for specifikke vagtlag, hvor man konkret har taget stilling til, at en dispensation er hensigtsmæssig. Der er også mulighed for at lave dispensationer, der ikke omfatter alle vagtlagets yngre læger.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at det ikke er nødvendigt at dispensere fra både reglerne om hviletid og reglerne om fridøgn, men man kan vælge alene at dispensere fra det ene regelsæt.

Dispensation fra reglerne om hviletid og fridøgn har betydning for, hvordan arbejdstiden fordeler sig over en arbejdsperiode for den enkelte yngre læge, men ikke for hvor mange timer den yngre læge samlet kan arbejde. En dispensation giver således ikke mulighed for flere dagtjenester, men betyder alene, at man i større omfang kan samle arbejdstiden på færre dage og uger og tilsvarende samle fridagene.

Når du indgår aftaler om dispensationer

Du skal **altid** anvende Yngre Lægers skabelon (se vedhæftede), når du indgår en aftale om dispensation.

Du skal indsende en kopi af alle aftaler om dispensationer til Yngre Læger.

Sagsnr. 2024 - 2429
03-05-2024

Indgår du en aftale, skal det fremgå, at den skal kunne opsiges med 3 måneders varsel.

Hvis du er i tvivl, om der allerede nu foreligger en aftale, kan du altid opsige aftalen over for sygehuset med 3 måneders varsel.

Vi skal bede dig sende os de aftaler, du måtte indgå og får kendskab til. Vi vil herefter lægge dem på min side sammen med de lokalaftaler, som måtte være indgået for afdelingen.

Lokalaftaler contra aftaler om dispensationer

Aftaler om dispensationer, der hviler på nærværende bemyndigelse fra Yngre Læger, er IKKE lokalaftaler, men derimod aftaler, der udspringer af en central aftalekompetence, som Yngre Læger har delegeret til dig som regional fællestillidsrepræsentant.

Tillidsrepræsentanter og fællestillidsrepræsentanter har mulighed for at indgå forskellige lokalaftaler. Det skal fremgå eksplicit af overenskomsten, hvis der konkret består en sådan mulighed (fx grænsen for det effektive arbejde under tjenesten efter §§20-21). Der skal derfor ikke søges om dispensation til at indgå en sådan lokalaftale, og skabelonen for aftaler om dispensation (se vedhæftede) skal ikke anvendes i den forbindelse.

Hvis du har spørgsmål, er du velkomne til at kontakte Yngre Læger centralt.

Venlig hilsen
på vegne af bestyrelsen

Helga Schultz
Forperson for Yngre Læger

Søren Niemi Helsø
Forperson for Overenskomstudvalget